

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

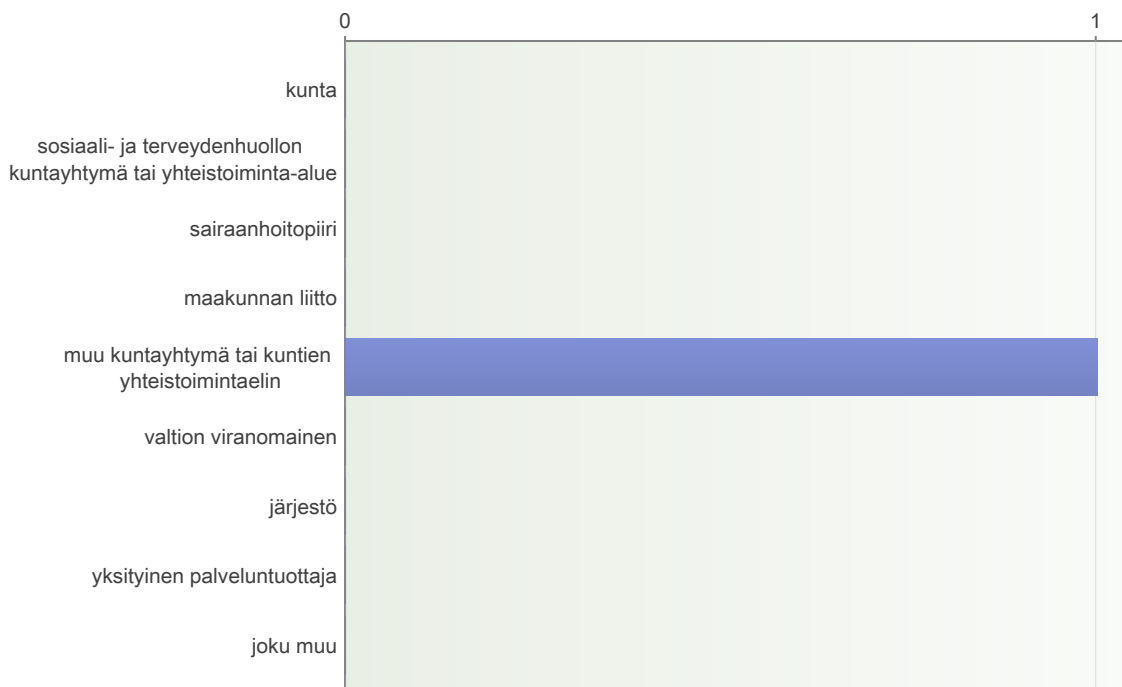
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Jokilaaksojen pelastuslaitos	Jarmo Haapanen, pelastusjohtaja	jarmo.haapanen@jokipela stus.fi 022 429 6001	14.12.2017	Pelastusjohtaja

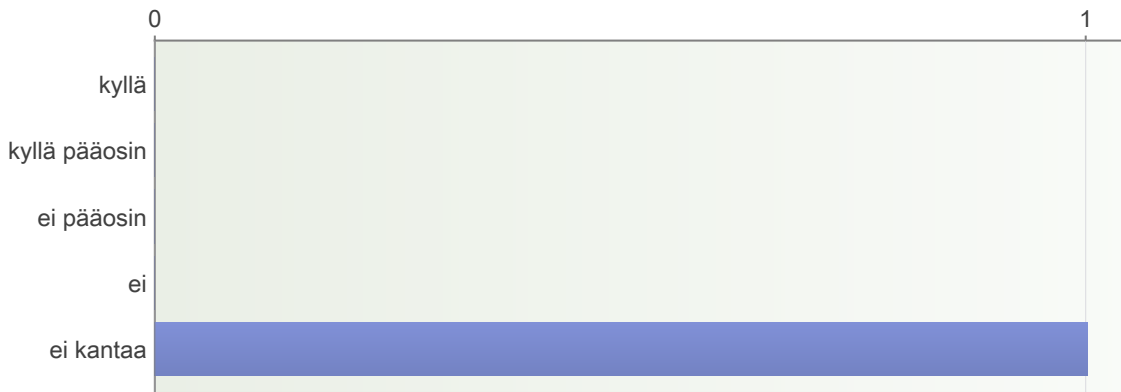
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

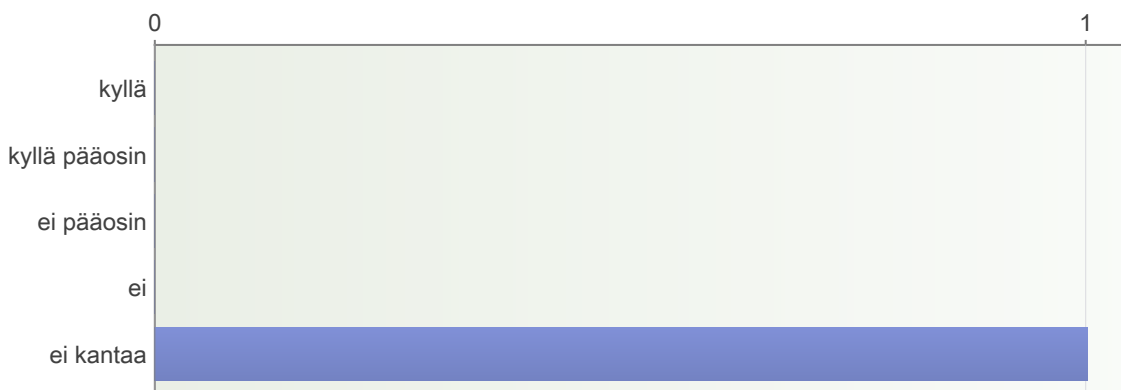
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnille ollaan palvelujensa järjestäjinä säilyttämässä suuri vastuu varautumisesta ja maakunnan alueen, eri toimijoiden varautumisen yhteensovittamisesta. Nyt lausunnolla olevassa valinnanvapauslaissa on varautumisen ja siihen velvoittaminen sivuutettu käytännössä lähes kokonaan. Maakunnan kokonaisvarautumisen tukemiseksi olisi tässä laissa säädettävä myös yksityisen palvelutuotannon varautumis- ja valmiussuunnittelovelvoitteista huomioiden myös häiriötilanteet ja poikkeusolot.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

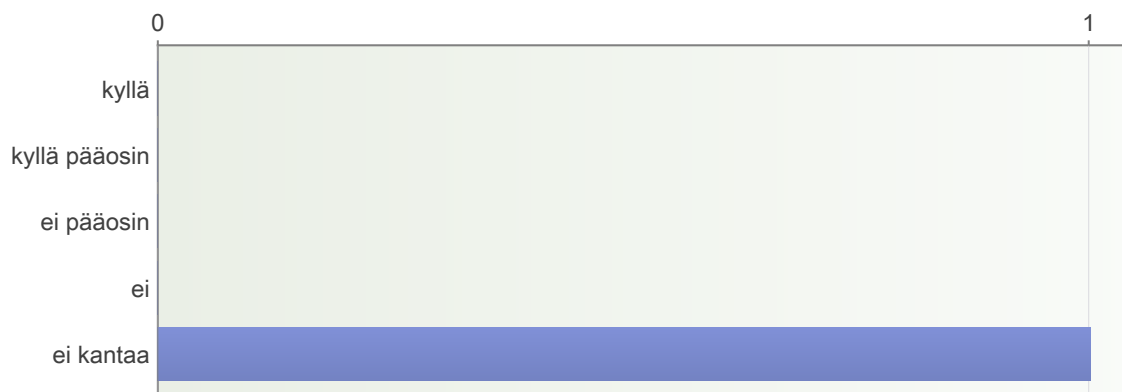

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

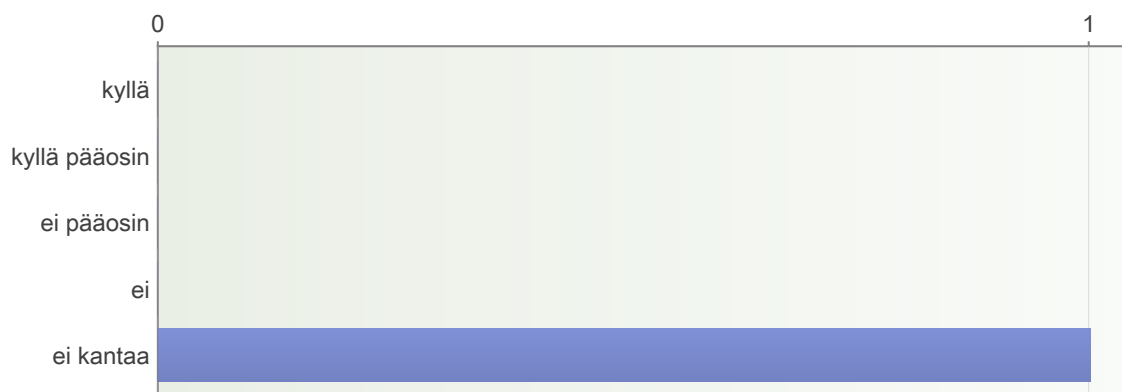

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

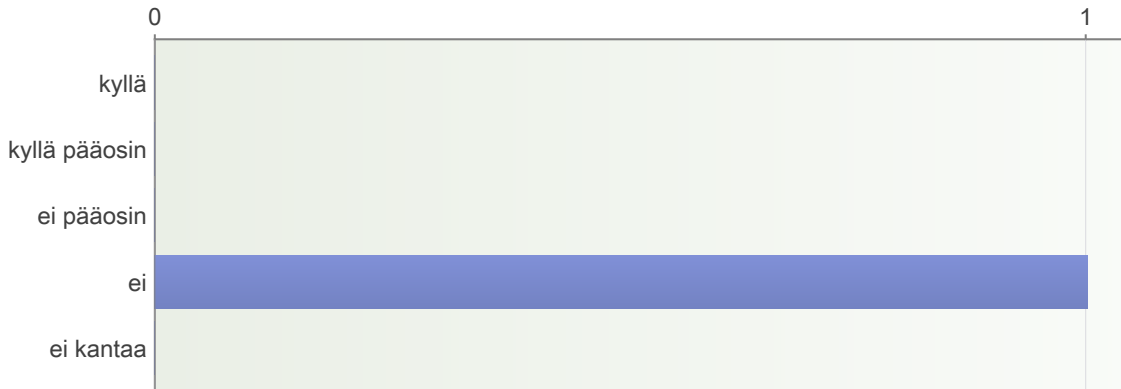

10. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

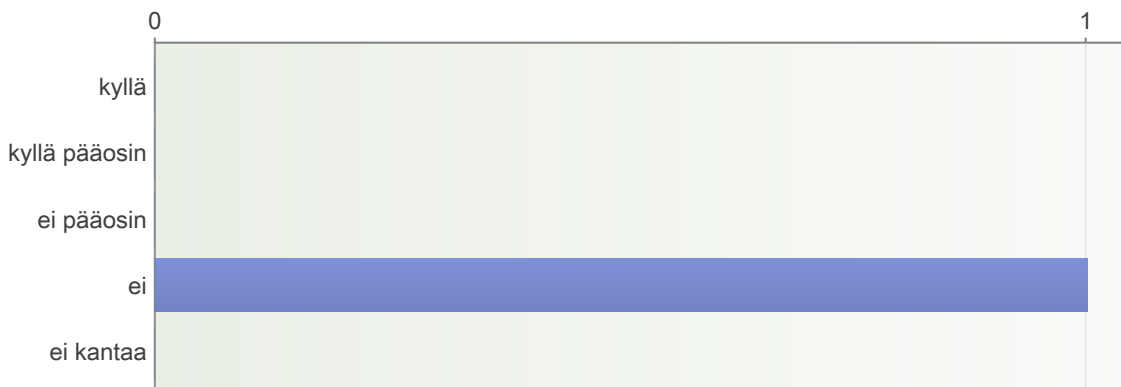
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valmiussuunnittelun ja varautumisen yhteensovittaminen, huomiointi sekä varautumisen tason valvonta eri palveluntuottajien toiminnassa voi osoittautua haasteelliseksi sopimusperusteisena, ellei nyt valmisteltavaan valinnanvapauslainsäädäntöön säädetä selkeitä velvoitteita ja johtovastuusuhteita häiriötilanteiden ja poikkeusolojen varalle.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

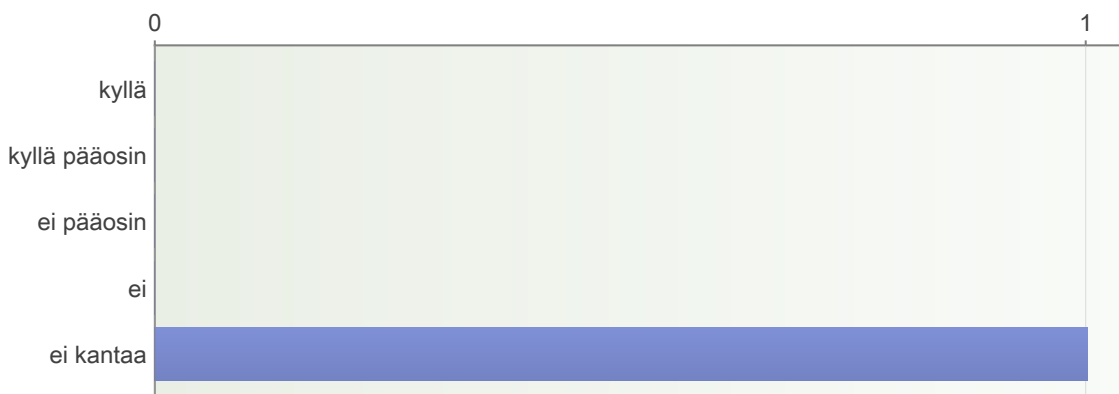
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveystoimen kokonaisvaltaisen valmiussuunnittelun ja varautumisen näkökulmasta järjestämisvastuussa olevan maakunnan on vaikea varmistaa kriittisten palvelujen toimiminen eri turvallisuustilanteissa, ellei asiasta säädetä jo tässä laissa yksityistä palvelutuotantoa velvoittavasti. Sopimusperusteisesti asian järjestäminen ilman velvoittavaa lainsäädäntöä tulee olemaan vaikeaa

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

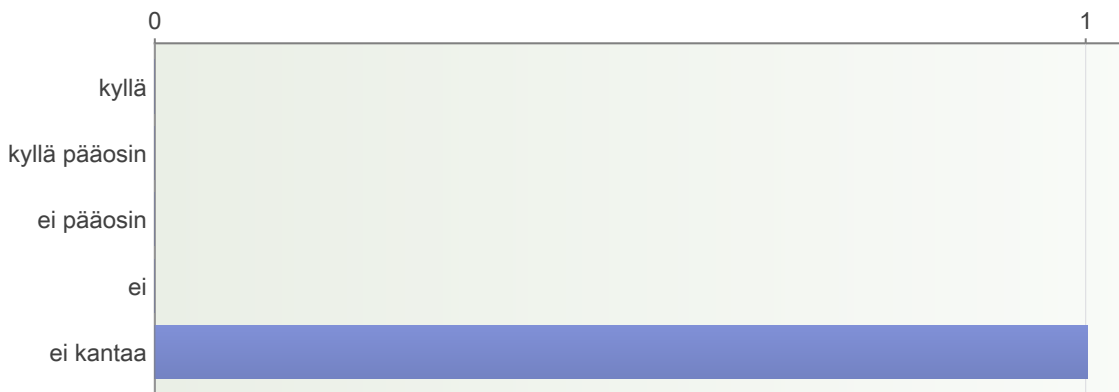

16. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

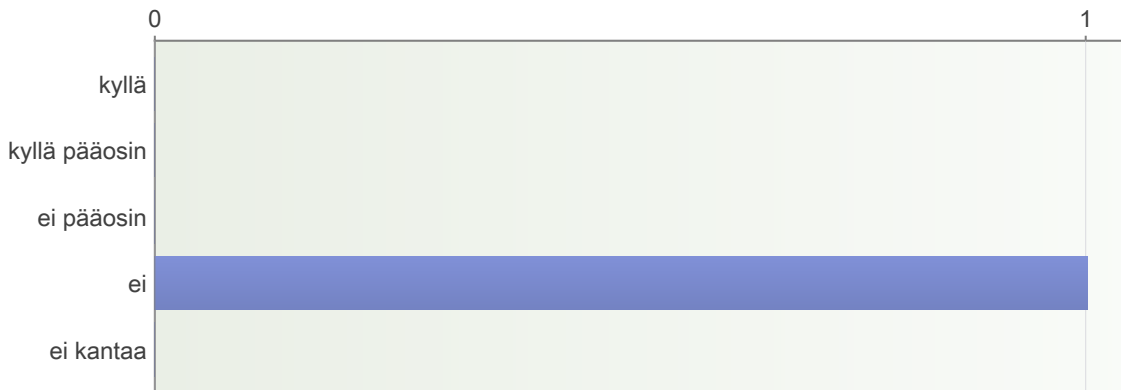

18. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvveluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kysymyksen muotoilussa "kaikissa olosuhteissa" –viittaus antaa sen vaikutelman, että tässä pykälässä olisi huomioitu palvelutuotannon järjestäminen myös häiriötilanteissa, suuronnettomuuksissa ja poikkeusoloissa. Varsinaisesta lakitekstistä ei kuitenkaan löydy viitteitä tähän.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Ei vastauksia.

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

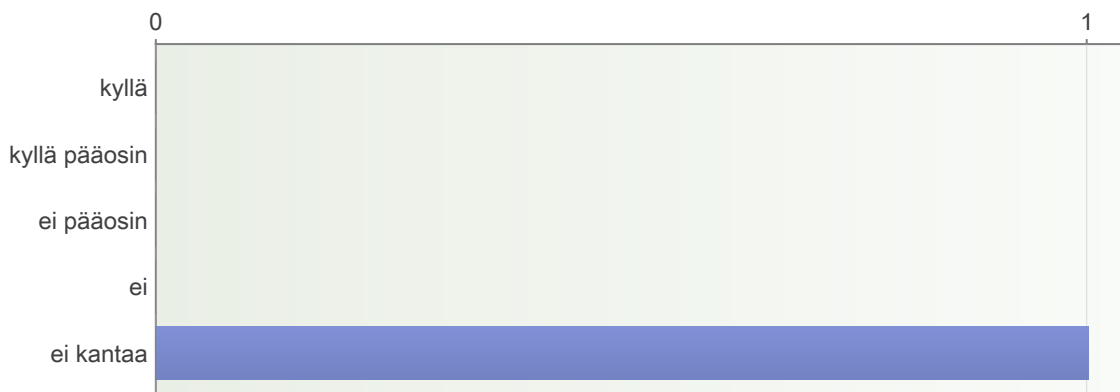
Ei vastauksia.

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

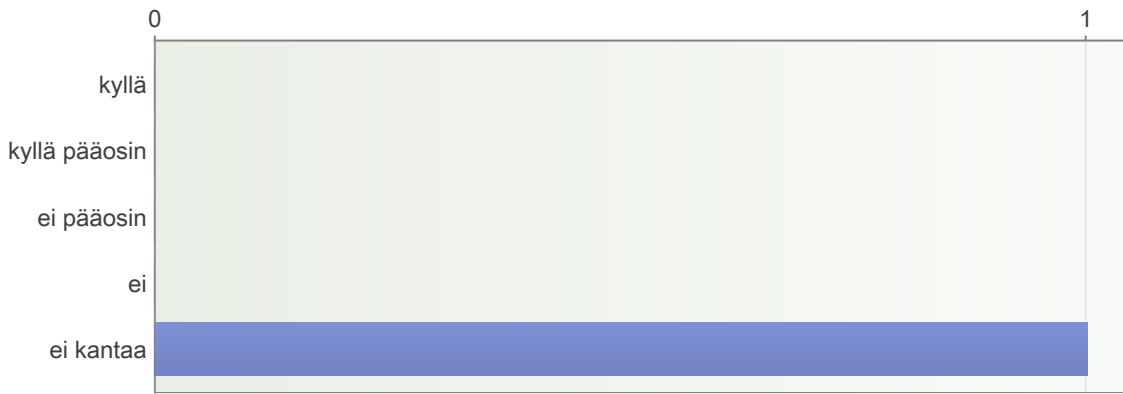

26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

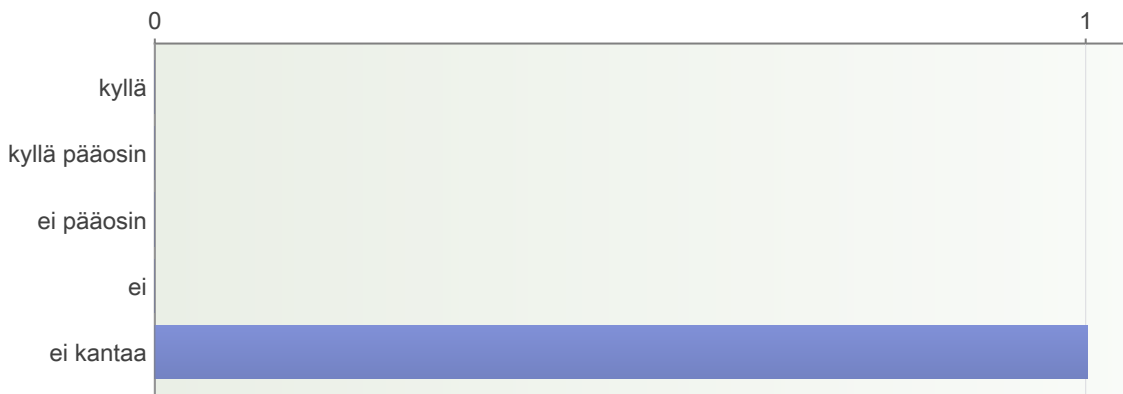

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

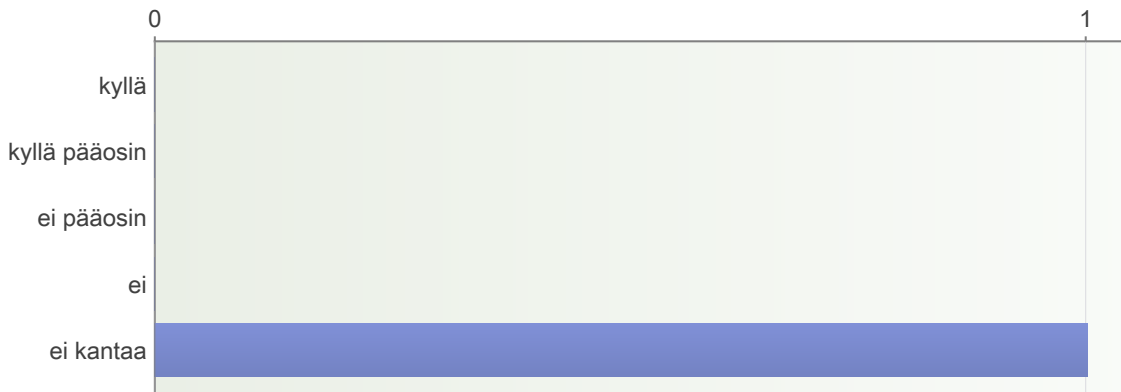

30. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

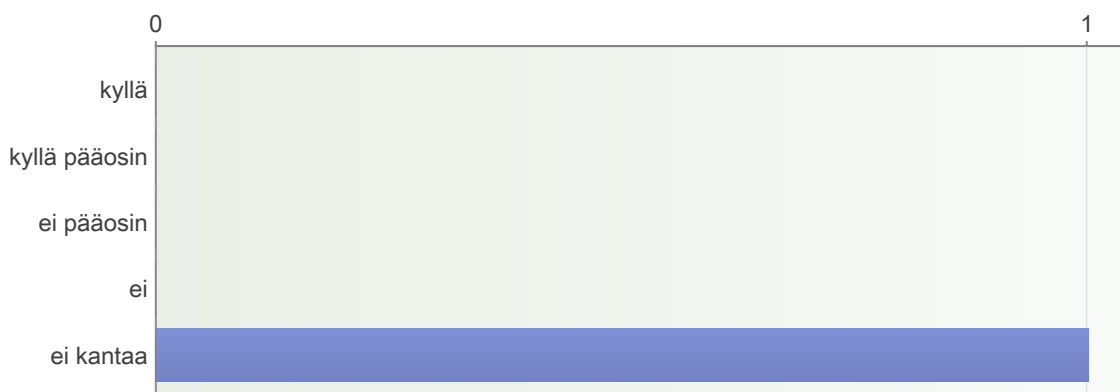
Ei vastauksia.

36. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

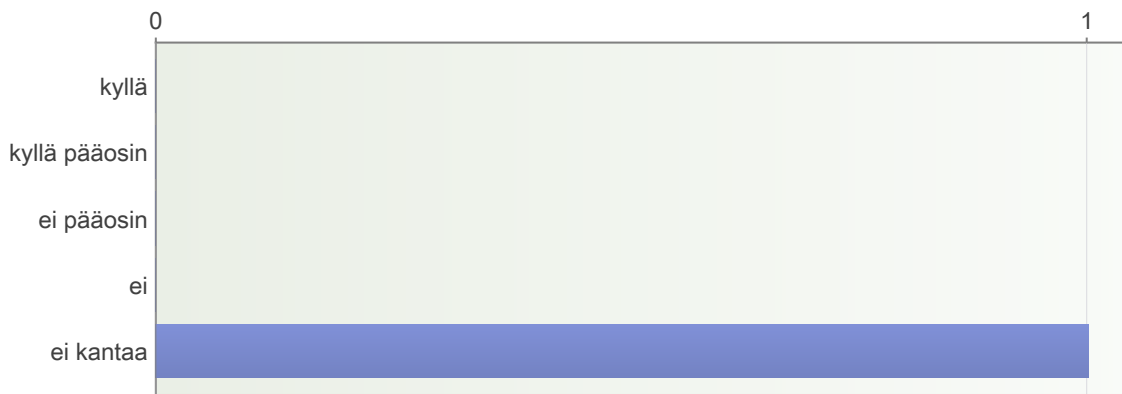

38. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

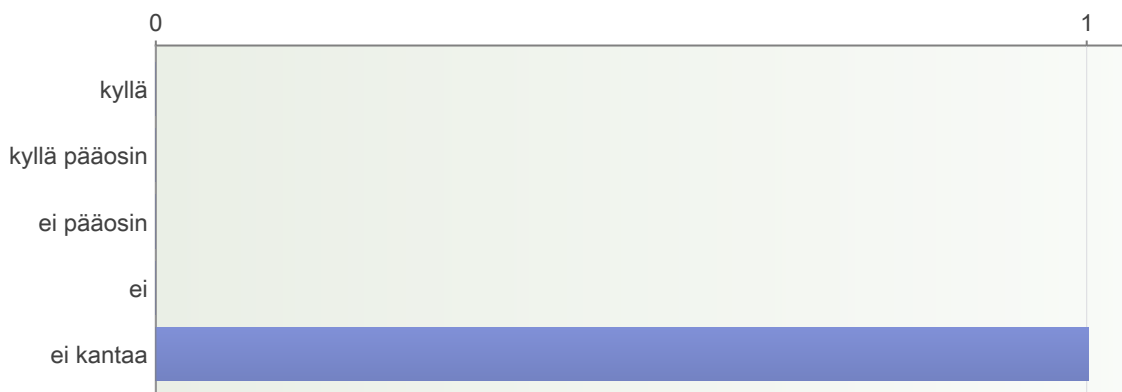

40. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

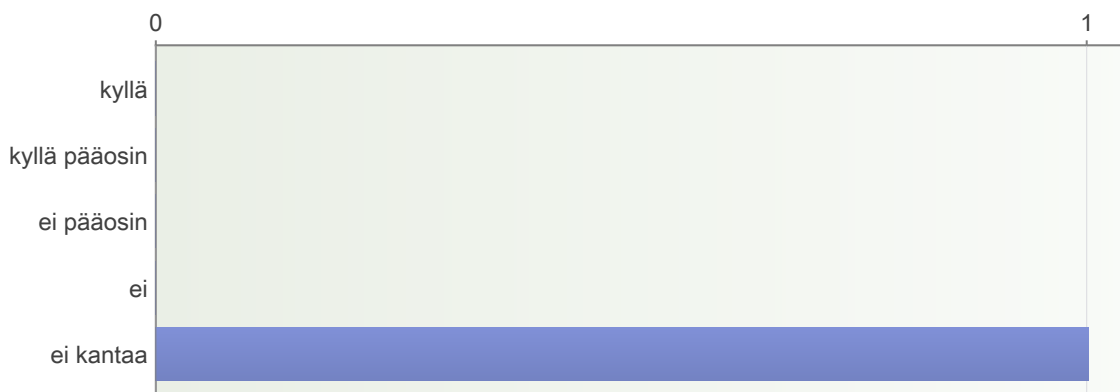

42. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämismääräysten toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

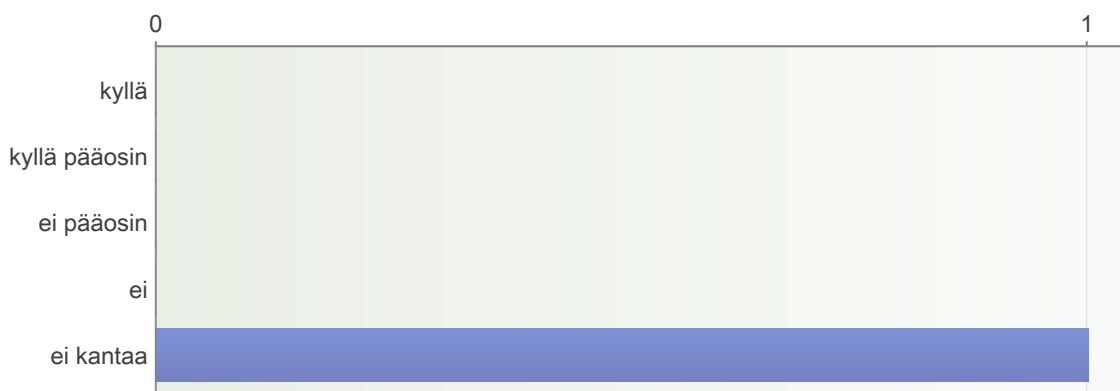

44. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

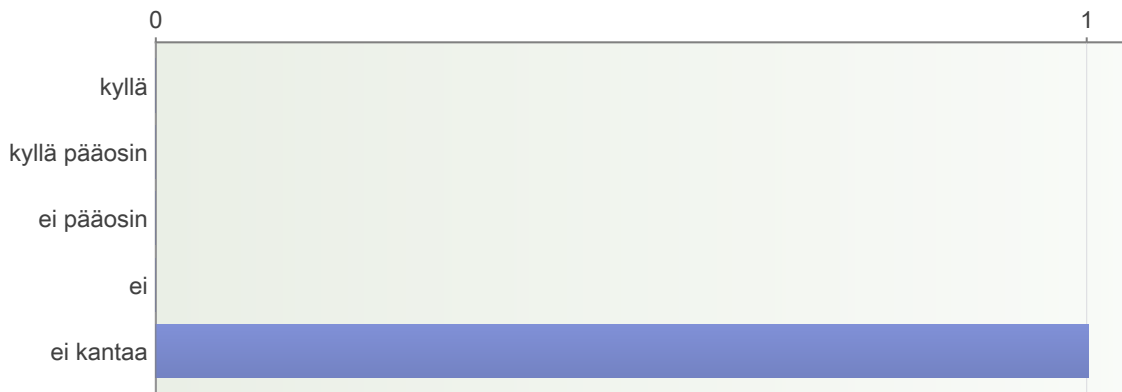

46. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

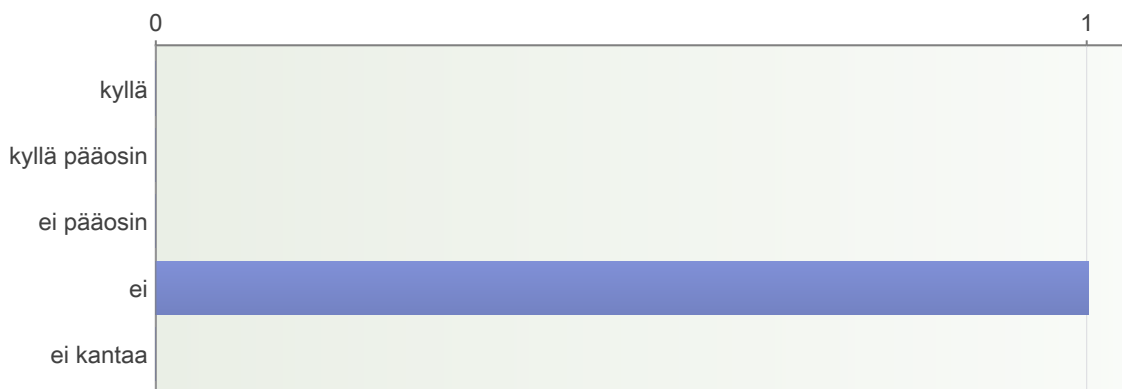

48. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

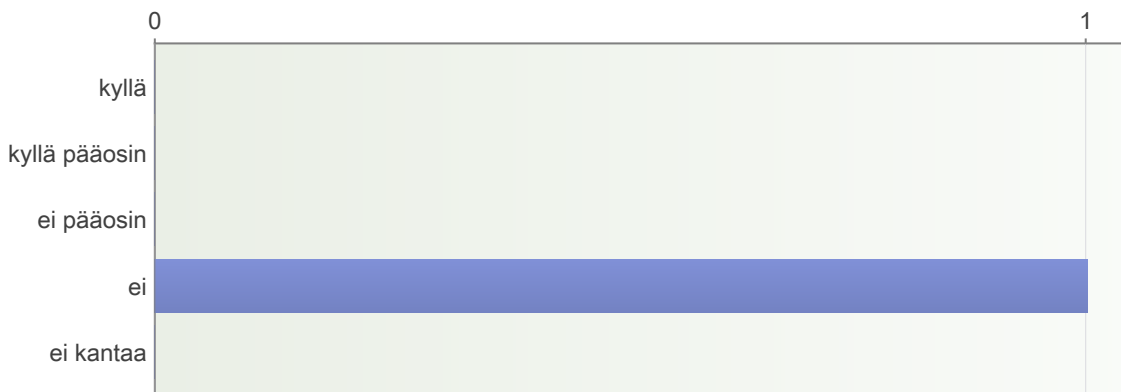
50. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Jo lakiluonnoksen 39 § on syytä lisätä vaatimus siitä, että myös yksityinen palveluntuottaja huolehtii toimintansa valmiussuunnittelusta ja varautumisesta laatien tarpeelliset suunnitelmat, yhteensovittaa ne osaksi maakunnan valmiussuunnittelun kokonaisuutta sekä varautuu konkreettisin toimenpitein toimintansa jatkuvuuden turvaamiseen kaikissa mahdollisissa yhteiskunnan häiriötilanteissa ml. poikkeusolot kuten julkisen palveluntuottajan on huolehdittava. Palvelujen tuottajan on osoitettava varautumisensa taso ennen palveluntuottajan hyväksyntää. Järjestämisvastuussa olevalle maakunnalle pitää säätää velvoite ja mahdollisuus tarkastaa palveluntuottajan valmiussuunnitelmat ja arvioida varautumisen taso sekä mahdollisuus tarvittaessa puuttua alimitoitettuun varautumiseen.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

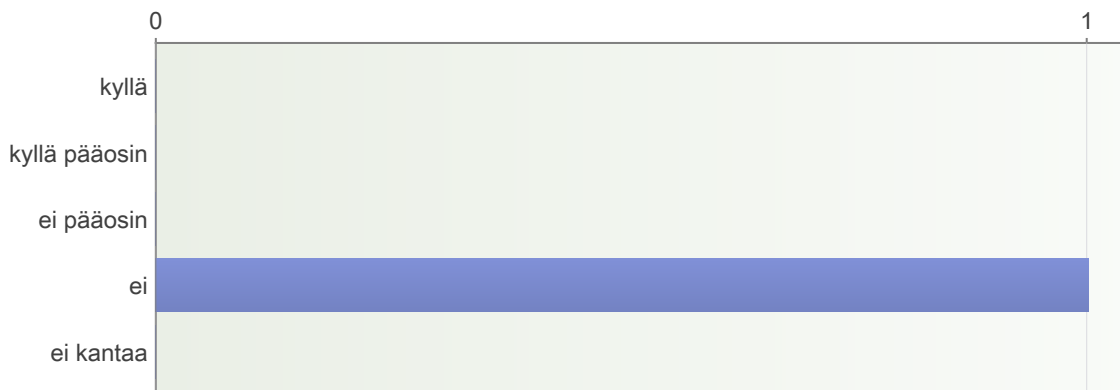
52. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lain 42 §:ään on lisättävä uusi 2. momentti jossa esitetään riittävät selkeät vaatimukset palveluntuottajan toiminnan jatkuvuuden hallinnalle valmiussuunnittelun ja varautumisen keinoin suuronnettomuuksissa sekä kaikissa mahdollisissa häiriötilanteissa ml. poikkeusolot. Varautumisen on oltava sellaisella tasolla konkreettisin toimenpitein toteutettuna, että julkinen palvelutuotanto ja yksityinen palvelutuotanto ovat samantasoisesti varautuneet. Huomioon otettavaksi tulee käytännössä tarvittavat henkilö-, toimitila- ja kalustovaraukset, varmuusvarastoinnit, viesti- ja tietoliikenneyhteyksien toimivuus, varavoiman ja muun tarvittavan energian saatavuuden varmistaminen sekä omatoiminen harjoittelu ja laajempiin viranomaisten yhteisiin harjoituksiin osallistuminen. Lisäksi palveluntuottajalle on asetettava velvoite yhteensovittaa valmiussuunnittelunsa muiden palveluntuottajien ja järjestämisvastuussa olevan maakunnan suunnitelmiin

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

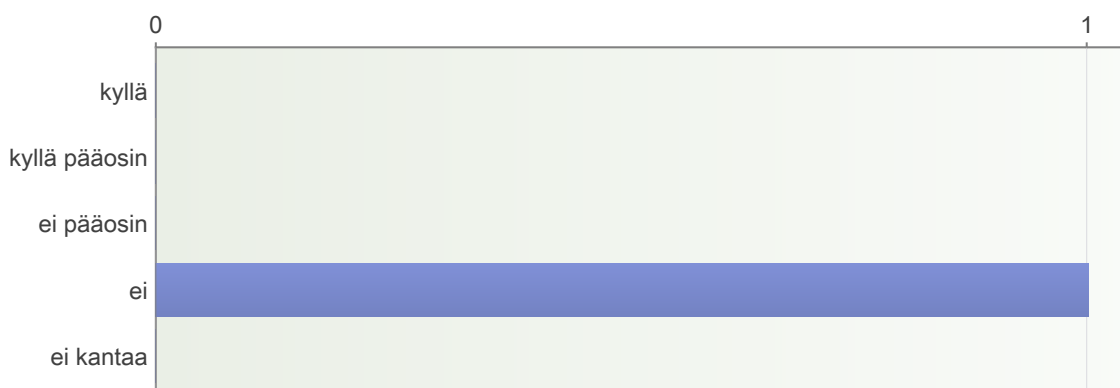
54. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pelkästään sopimusperusteisesti on vaikeaa, ellei mahdotonta kyetä luomaan kokonaisvaltainen sosiaali- ja terveydenhuollon kaikissa turvallisuustilanteissa toimiva varautumisjärjestelmä moniportaisen palvelutuotannon ja alihankintaketjujen vuoksi. Järjestämisvastuussa olevalle maakunnalle on säädettävä mahdollisuus valvoa palveluntuottajan valmiussuunnittelua, sen ajantasaisuutta sekä muuta varautumisen tasoa jonkinlaisella toiminnan tarkastusmenettelyllä. Järjestämisvastuussa olevalla maakunnalla on oltava mahdollisuus tarvittaessa pakkokeinojen käyttöön lakisääteiseltä pohjalta jos palvelun tuottaja laiminlyö valmiussuunnittelu- ja varautumisvelvoitettaan. Lakiluonnoksen 45 §:ään on lisättävä 2. momenttiin uusi kohta, jossa palveluntuottajan on liitettävä ilmoitukseen valmiussuunnitelmansa.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluntuottajan valmiussuunnittelu- ja varautumisveloitteet on syytä tuoda erikseen esille. Erityisen tärkeää on huolehtia, että myös alihankintaketjuissa on valmiussuunnittelua ja varautuminen huolehdittu laadukkaasti, jotta koko ketjun toiminnan jatkuvuus on varmistettu

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

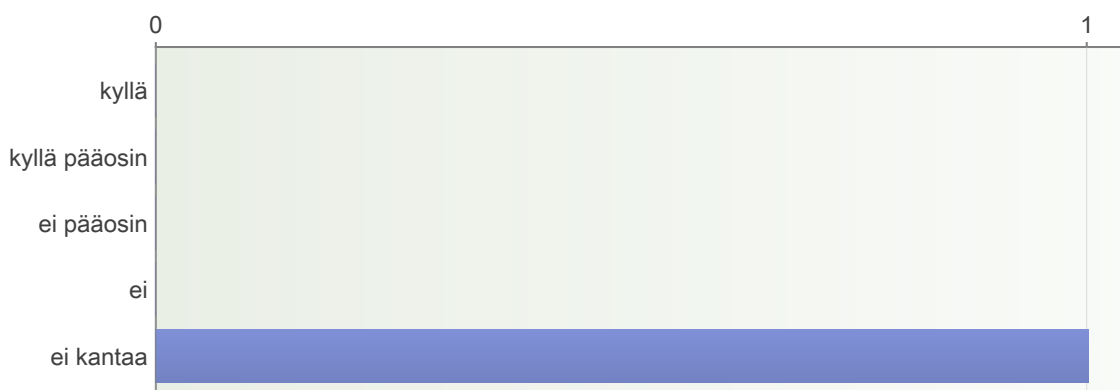

58. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

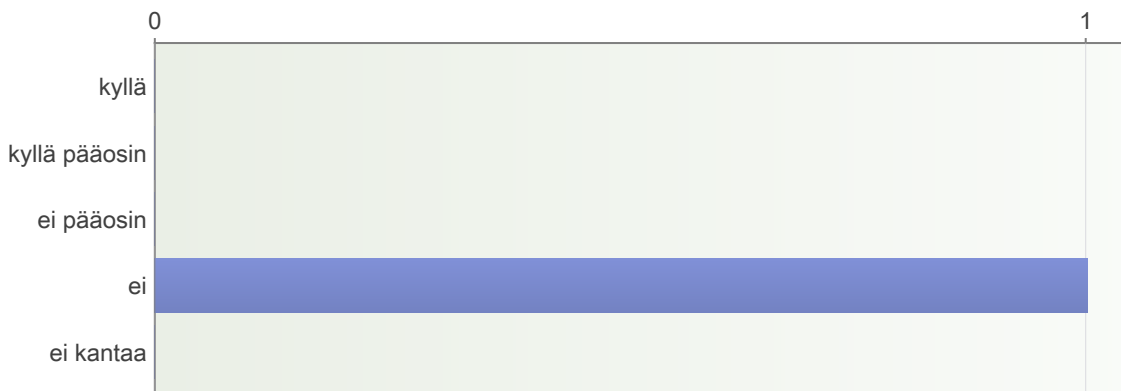

60. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

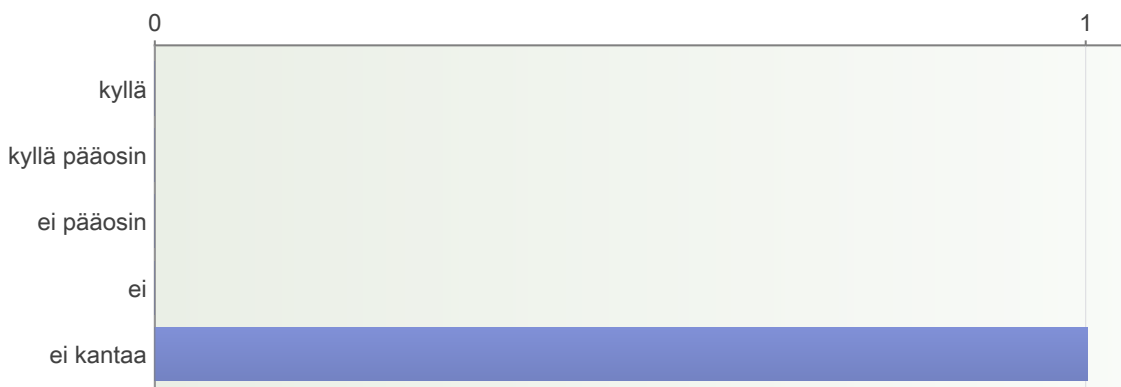
62. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Eivät turvaa ellei yksityistä sote-keskusta ja sen alihankintana hankkimia toimintoja aseteta valmiussuunnittelu- ja varautumisvelvoitteiltaan sekä niiden valvonnan osalta samalle vaatimustasolle mitä julkisen palvelutuotannon velvoitteet ovat.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

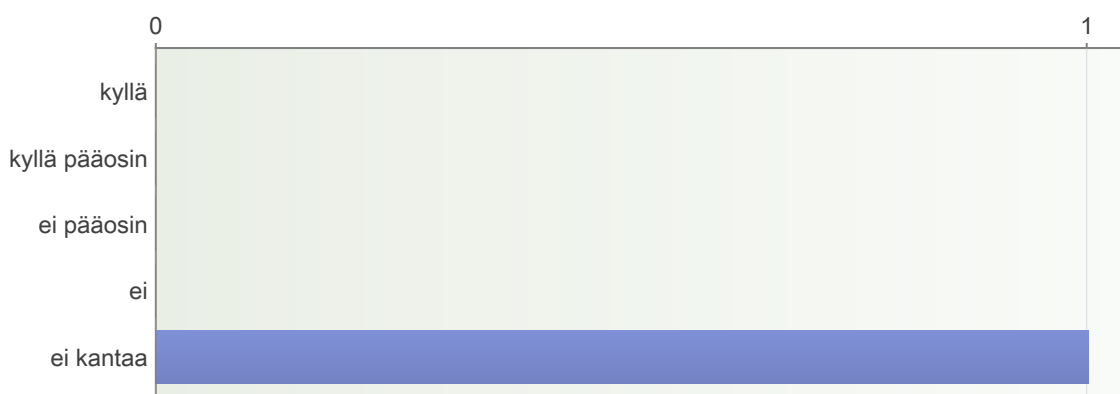

64. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

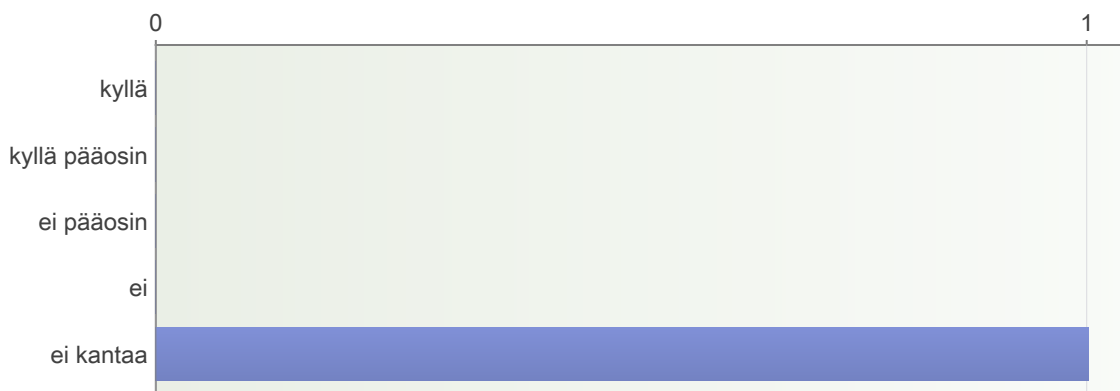

66. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

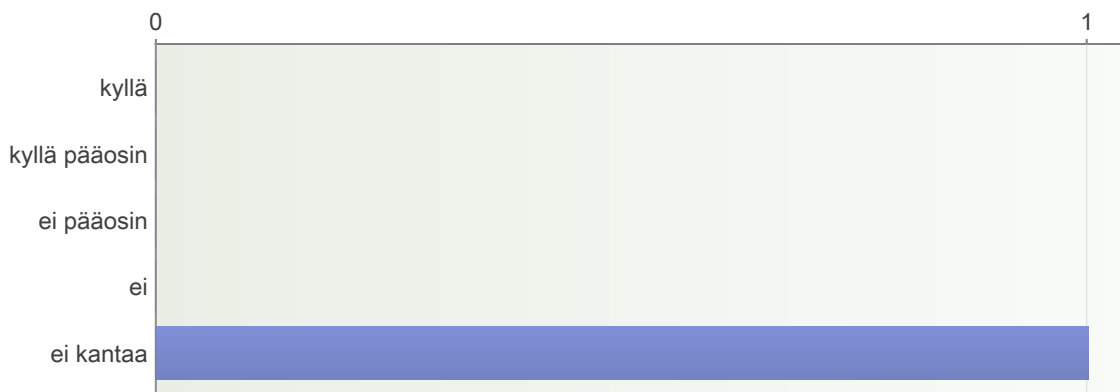

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

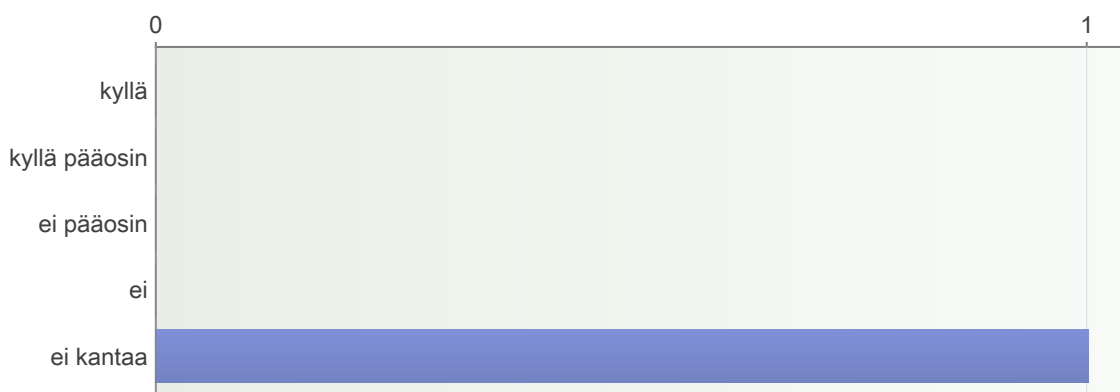

70. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

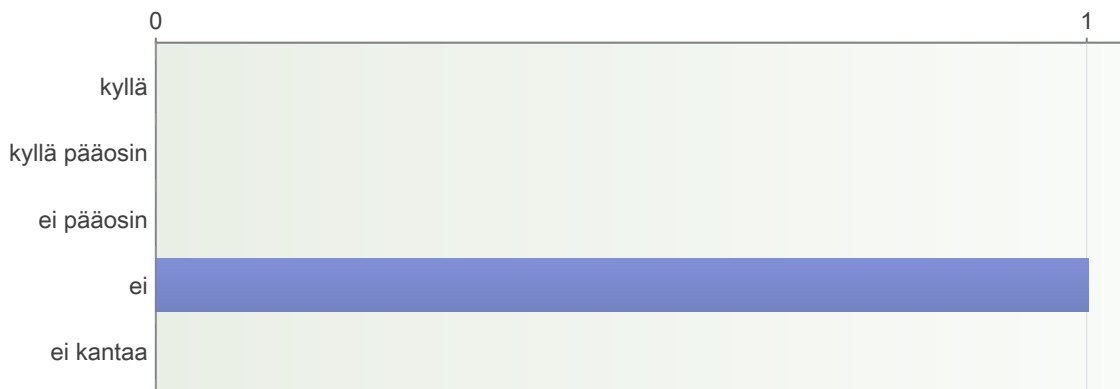
72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Minkälaiset ovat maakunnan/järjestäjätahon mahdollisuudet johtaa palveluntuottajien päivittäistoimintaa laajoissa terveydenhuollon uhkatilanteissa, häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa?

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vaikutusarviointia palvelutuotannon jatkuvuuden hallinnan kannalta ei ole tehty valmiussuunnittelu- ja varautumisenäkökulmasta juuri ollenkaan. Lakitekstissä ei ole riittävän selkeää, yksiselitteistä veloitetta yksityiselle palvelutuotannolle huolehtia omasta valmiussuunnittelusta, varautumisesta ja niihin liittyvistä konkreettisista toimenpiteistä kaikissa olosuhteissa, suuronnettomuudet, häiriötilanteet, terveydenhuollon laaja-alaiset uhat ja poikkeusolot mukaan luettuna.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Häiriötilanteissa voi paikallisella tasolla tulla epäselvyyksiä yhteistyö- ja johtosuhteista kun palvelutuotanto sirpaloituu yksityiseen ja julkiseen, eikä niiden varautumisen ja valmiussuunnittelun tasosta välttämättä saada tietoa yhteistyöviranomaisille

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Lainsäädäntöön on lisättävä yksiselitteiset velvoitteet sosiaali- ja terveystoimen palvelutuotannolle, tuottajasta ja tuotantotavasta (julkinen/yksityinen) riippumatta ja alihankintaketjut huomioiden, huolehtia valmiussuunnittelusta ja varautumiseen liittyvistä konkreettisista toimenpiteistä. Järjestämisvastuussa olevalle maakunnalle on säädettävä palvelutuottajien valvontavelvoite myös valmiussuunnittelun ja varautumisen osalta siten, että maakunnalla on riittävät oikeudet suorittaa valvontaa ja keinoja puuttua laiminlyönteihin riittävän tiukasti.

Sote-järjestämislain mukaan (52 §) maakunnan on varauduttava valmiussuunnitelmin sekä muilla toimenpiteillä yhteistyössä alueensa kuntien kanssa sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimenpiteitä edellyttäviin häiriö-tilanteisiin ja poikkeusoloihin. Saman pykälän mukaan varautumisessa on varmistettava palvelujen jatkuvuuden turvaaminen myös silloin, kun palveluja toteutetaan hankkimalla niitä yksityisiltä palvelujen tuottajilta.

Tämä on ilmeisesti tarkoitettu toteutettavaksi sopimusmenettelyllä mitä ei voi pitää riittävän velvoittavana maakunnalle ja palveluntuottajalle. Lähtökohtana pitää olla, että palveluntuottajan varautumis- ja valmiussuunnittelovelvoitteista säädetään lainsäädännössä.

Osana kokonaisuudistusta ei tiettävästi ole laadittu sellaista lainsäädäntöä, jolla kriittinen yksityisen tuottajan palvelutuotanto kaikissa turvallisuustilanteissa voitaisiin tosiasiallisesti ainoastaan sopimukseen nojaten varmistaa. On myös suuri vaara, että yksityisen palvelutuotannon ohjaaminen häiriötilanteen edellyttämällä tavalla (poikkeusoloista puhumattakaan) vaikeutuu tai käy mahdottomaksi liiketaloudellisten tarpeiden vuoksi, ellei asiasta ole säädetty lailla.

Useilla yhteiskunnan kannalta kriittisillä aloilla yksityisiltä toimijoilta tai niihin rinnastettavilta toimijoilta on edellytetty näiden omassa erityislainsäädännössä varautumisvelvollisuutta (esim. sähkömarkkinalaki, vesihuoltolaki, lääkkeiden velvoitevarastointi, polttoaineiden varmuusvarastointi). Julkisen palvelutuotannon lisäksi nämä markkinaehtoisesti toimivat toiminnot on katsottu yhteiskunnan kannalta niin kriittiseksi, että niiden toiminta mahdollisimman häiriöttömästi tulee pyrkiä turvaamaan riippumatta siitä kuka palvelua tuottaa. Vastaavaa yksityiskohdissaan velvoittavaa erityislainsäädäntöä ei ole esitetty sosiaali- ja terveyslainsäädännön uudistuksessa.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.